

اواره

شاخص سازی بیانات امام خمینی (ره)

درباره انتخابات

(۱۸)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	□ مقدمه.....
۲	فصل اول: نمودارسازی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۳	الف - نمودار مهم ترین مفاهیم کانونی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۴	ب - نمودار شاخص های محوری بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۵	ج - نمودار پرسش ها و شبهه هایی که امام خمینی (ره) در بیاناتشان درباره انتخابات پاسخ دادند.....
۶	د - نمودار بررسی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات از زاویه آینده نگری.....
۷	هـ - مهم ترین مصادیق و موارد مرتبط با بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۸	□ فصل دوم: مهم ترین موضوعات و محورهای بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۹	الف - مهم ترین مفاهیم کانونی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۱۰	ب - شاخص های محوری بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات.....
۱۳	ج - پرسش ها و شبهه هایی که امام خمینی (ره) در بیاناتشان درباره انتخابات پاسخ دادند.....
۱۴	د - بررسی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات از زاویه آینده نگری.....

بررسی^۱ بیانات رهبر کبیر انقلاب اسلامی درباره انتخابات، شاخص‌هایی را رهنمون می‌شود که می‌تواند راهگشای مردم و مسئولان نظام برای برگزاری هرچه باشکوه‌تر و سالم‌تر انتخابات باشد. «حضور پرشور در انتخابات»، «انتخاب نامزدها»، «ویژگی‌های کاندیدای اصلح»، «فضای انتخاباتی سالم»، «نظارت و اجرای انتخابات»، «اهمیت انتخابات» و «ویژگی‌های مجلس خوب»، شاخص‌هایی هستند که از بیانات حضرت امام درباره انتخابات استخراج شده‌اند. امام خمینی به ملت ایران وصیت می‌کنند که در همه انتخابات چه ریاست جمهوری، چه مجلس و چه خبرگان و ... حضور داشته باشند و در این باره همه قشرهای جامعه را مسئول سرنوشت کشور و مسامحه در این زمینه را در راس گناهان کبیره می‌دانند. ایشان تاجایی بر حضور در انتخابات تاکید می‌کنند که در این خصوص هر گونه لطمه و صدمه به کشور را در حال و آینده متوجه مسامحه کاران می‌دانند. امام خمینی (ره) همچنین از مردم می‌خواهند که برای انتخاب کاندیدای مناسب، با طبقه تحصیل کرده، متعهد، روشن فکر، مطلع از امور و غیرواسته و یا با علما و روحانیون با تقوی و متعهد به جمهوری اسلامی مشورت کنند. نکته دیگری که در این زمینه رهبر کبیر انقلاب بر آن تاکید می‌کنند این است که مردم، با بصیرت و درایت، کاندیداها را شناسایی و به سوابق و روحیات و خصوصیات دینی - سیاسی آنها توجه کنند. حضرت امام همچنین معتقد به انتخاب آزادانه نامزدها هستند و می‌گویند که مردم نیاز به قییم ندارند و هیچ فرد یا گروه و دسته‌ای حق تحمیل فرد یا افرادی را به مردم ندارد. حضرت امام خمینی، هنگامی که از ویژگی‌های کاندیداهای اصلح سخن می‌گویند، به ویژه بر تعهد آنها به اسلام پابرهنگان و مستضعفین و در یک کلمه اسلام ناب محمدی و ضدیتشان با اسلام آمریکایی تاکید می‌ورزند. نکته مهم دیگری که از بیانات ایشان در این باره می‌توان دریافت، تاکید بر قبول داشتن جمهوری اسلامی ایران است. حضرت امام تاکید دارند که از کارهایی که با شئون اسلام منافات دارد باید جلوگیری شود. از دیدگاه ایشان، هدف از انتخابات در نهایت حفظ اسلام است؛ از این رو اگر در تبلیغات، مسائل اسلامی و قانونی رعایت نشود، چگونه توقع داریم، منتخب، حافظ اسلام و قانون شود. حضرت امام همچنین تاکید می‌کنند که رقابت‌های انتخاباتی هرگز نباید موجبات تفرقه و جدایی را فراهم کند. رهبر کبیر انقلاب، شورای نگهبان را حافظ اسلام و مسلمین می‌دانند و درباره تضعیف این شورا هشدار می‌دهند. در عین حال به شورای نگهبان هم تذکر می‌دهند که با قاطعیت و دقت عمل کند. درباره مجریان انتخابات هم معتقدند که باید انتخاباتی مردم‌پسند برگزار شود به گونه‌ای که مردم احساس کنند که مسئله انتخابات آن گونه که قانون انتخابات گفته است و اسلام می‌خواهد برگزار می‌شود. امام خمینی (ره) درباره اهمیت مجلس هم می‌فرمایند: مجلس در رأس همه امور کشور واقع است. ایشان در مورد اهمیت و جایگاه مجلس تا بدانجا پیش می‌رود که مجلس شورای اسلامی را تنها مرکزی می‌دانند که تمام قوا باید تابع آن باشند. حضرت امام خمینی معتقدند که نمایندگان، باید خودشان را واعظ بدانند و رسالتی درباره ساختن اخلاقی جامعه برای خود قائل باشند. رهبر کبیر انقلاب، انتقاد و استیضاح را هم حق نمایندگان می‌داند اما توصیه می‌کند این کار با الفاظ نیش دار و به صورت غیراخلاقی انجام نشود. ایشان از نمایندگان مجلس می‌خواهند قبل از پرداختن به لوایح و تبصره‌ها و مواد غیر ضروری، در پی حل مشکلات اصلی و کلیدی کشور باشند.

مدیریت پژوهش‌های خبری

۱۳۹۴/۱۱/۱۰

فصل اول:

دائرة
پژوهش‌های
خری
معاونت خمر

نمودار سازی

بیانات امام خمینی (ره)
درباره انتخابات

الف - نمودار مهم ترین مفاهیم قانونی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات:

ب - نمودار شاخص‌های محوری بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات:

ج - نمودار پرسش‌ها و شبهه‌هایی که امام خمینی (ره) در بیاناتشان درباره انتخابات پاسخ دادند:

د - نمودار بررسی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات از زاویه آینده نگری:

اداره
پژوهش های
خبری
معاونت خبر

هـ - مهم‌ترین مصادیق و موارد مرتبط با بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات:

فصل دوم:

اداره

رژیم‌های

خری

معاونت خرم

مهم‌ترین موضوعات و محورهای

بیانات امام خمینی (ره)

در باره انتخابات

الف - مهم‌ترین مفاهیم کانونی بیانات امام خمینی(ره) درباره انتخابات

ردیف	مفاهیم کانونی و نکات کلیدی	توضیح مفهوم به استناد عین بیانات
۱	وکلائی دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی	- ملت در هر دوره از انتخابات وکلاء دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً متوسطین جامعه و محرومین می باشند و غیر منحرف از صراط مستقیم به سوی غرب یا شرق و بدون گرایش به مکتب های انحرافی و اشخاص تحصیل کرده و مطلع بر مسائل روز و سیاست های اسلامی به مجلس بفرستند.
۲	جریان صحیح انتخابات	- ملت در هر دوره از انتخابات وکلاء دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً متوسطین جامعه و محرومین می باشند و غیر منحرف از صراط مستقیم به سوی غرب یا شرق و بدون گرایش به مکتب های انحرافی و اشخاص تحصیل کرده و مطلع بر مسائل روز و سیاست های اسلامی به مجلس بفرستند.
۳	انتخابات مردم پسند	- انتخابات جوری باشد که مردم پسند باشد . . . یعنی مردم احساس بکنند به اینکه مسئله انتخابات به آن طوری که قانون انتخابات گفته است، به آن طوری که اسلام می خواهد، دارد عمل می شود . عمل مال شماست، قانون یک ثبیتی است که می شود، یک وظیفه ای تعیین می کند، لکن آنی که مهم است در مقام عمل است، مقام عمل جوری باشد که تطبیق بکند با قانون و مردم راضی باشند در عمل.
۴	در راس امور بودن مجلس	- یکی از اموری که مطمح نظر آنهاپی است که می خواهند این انقلاب را به شکست برسانند قضیه مجلس است، مجلس یک چیزی است که در رأس همه امور کشور واقع است یعنی مجلس خوب همه چیز را خوب می کند و مجلس بد همه چیز را بد می کند.
۵	عناصر منحرف	- و از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در این عصر و عصرهای آینده می خواهیم که اگر خدای نخواستہ عناصر منحرفی با دسیسه و بازی سیاسی وکالت خود را به مردم تحمیل نمودند، مجلس اعتبارنامه آنان را رد کنند و نگذارند حتی یک عنصر خرابکار وابسته به مجلس راه یابد.

ب - شاخص‌های محوری بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات:

ردیف	موضوع	مهم ترین محورها	مستندات
۱	حضور در انتخابات	<ul style="list-style-type: none"> لزوم در صحنه بودن مردم در همه انتخابات مسامحه درباره حضور در انتخابات، گناهی در راس گناهان کبیره صدمه خوردن نظام در صورت شرکت نکردن مردم در انتخابات 	<p>- وصیت من به ملت شریف آن است که در تمامی انتخابات چه انتخابات رئیس جمهور و چه نمایندگان مجلس شورای اسلامی و ... در صحنه باشند و اشخاصی را که انتخاب می کنند روی ضوابطی باشد که اعتبار می شود^(۱).</p> <p>- عدم دخالت مردم، از مراجع و علماء بزرگ تا طبقه بازاری و کشاورز و کارگر و کارمند، همه و همه مسئول سرنوشت کشور و اسلام می باشند، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده، و چه بسا که در بعض مقاطع عدم حضور و مسامحه گناهی باشد که در راس گناهان کبیره است^(۲).</p> <p>- اگر خدای نخواست بر اسلام یا کشور اسلامی از ناحیه عدم دخالت در سرنوشت جامعه لطمه و صدمه‌ای وارد شود، یک یک تمام ملت در پیشگاه خدای قهار توانا مسئول خواهیم بود و نسل های آینده که ممکن است از کناره گیری های کنونی مورد هزار گونه تجاوز واقع شوند ما را نبخشند^(۳).</p>
۲	انتخاب نامزدها	<ul style="list-style-type: none"> لزوم مشورت کردن برای انتخاب کاندیداها شناسایی کاندیداها، با بصیرت و درایت انتخاب آزادانه نامزدها 	<p>- در تعیین رئیس جمهوری و وکلاء مجلس با طبقه تحصیل کرده متعهد و روشن فکر با اطلاع از مجاری امور و غیروابسته به کشورهای قدرتمند استثمارگر، و اشتغال به تقوی و تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی مشورت کرده، و یا علماء و روحانیون با تقوی و متعهد به جمهوری اسلامی مشورت نموده^(۴).</p> <p>- در هر حال مردم با بصیرت و درایت کاندیداهایی را شناسایی کرده و به سوابق و روحیات و خصوصیات دینی - سیاسی نامزدهای انتخاباتی توجه نمایند. تمییز بین کسانی که در تفکر خود، خدمت به اسلام و محرومان را اصل قرار داده اند با دیگران کار مشکلی نیست^(۵).</p> <p>- «مردم در انتخابات آزادند و احتیاج به قیم ندارند و هیچ فرد یا گروه و دسته ای حق تحمیل فرد یا افرادی را به مردم ندارند. جامعه اسلامی ایران که با درایت و رشد سیاسی خود جمهوری اسلامی و ارزش های والای آن و حاکمیت قوانین خدا را پذیرفته اند و به این بیعت و این پیمان بزرگ وفادار مانده اند^(۶).</p>
۳	ویژگی های کاندیدای اصلح	<ul style="list-style-type: none"> تعهد به اسلام ناب محمدی سیاست شناس و آگاه به نیازهای جامعه صالح بودن قبول داشتن جمهوری اسلامی ایستادگی در برابر قدرت ها وفادار به مردم چشیده طعم فقر گرایش نداشتن به مکتب های انحرافی 	<p>- اشخاصی را انتخاب کنیم که از هر جهت صالح باشند. مسلمان بودن تنها فایده ای ندارد، باید جمهوری اسلامی را قبول داشته باشد و از مسائل روز اطلاع داشته باشد. سعی کنید مثل مرحوم مدرس را انتخاب کنید. کسانی را که انتخاب می کنید باید مسائل را تشخیص دهند، نه از افرادی باشند که اگر قدرت دیگری تشری زد بترسند، باید بایستند و مقابله کنند^(۷).</p> <p>- مردم شجاع ایران با دقت تمام به نمایندگانی رای دهند که متعبد به اسلام وفادار به مردم باشند و در خدمت به آنان احساس مسئولیت کنند و طعم تلخ فقر را چشیده باشند و در قول و عمل مدافع اسلام پابرجان زمین، اسلام مستضعفین، اسلام رنج دیدگان تاریخ، اسلام عارفان مبارزه جو، اسلام پاک طینتان عارف و در یک کلمه، مدافع اسلام ناب محمدی - صلی الله علیه و آله - باشند و افرادی را که طرفدار اسلام سرمایه داری، اسلام مستکبرین، اسلام مرفهین بی درد، اسلام منافقین، اسلام راحت طلبان، اسلام فرصت طلبان و در یک کلمه، اسلام امریکایی هستند طرد نموده و به مردم معرفی نمایند^(۸).</p> <p>- ملت در هر دوره از انتخابات وکلاء دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً متوسطین جامعه و محرومین می باشند و غیر منحرف از صراط مستقیم به سوی غرب یا شرق و بدون گرایش به مکتب های انحرافی و اشخاص تحصیل کرده و مطلع بر مسائل روز و سیاست های اسلامی به مجلس بفرستند^(۹).</p>

۱. وصیتنامه سیاسی الهی، ص ۱۹ و صحیفه نور، ج ۲.
۲. وصیتنامه سیاسی الهی، ص ۱۹ و صحیفه نور، ج ۲.
۳. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۳۲.
۴. وصیتنامه سیاسی الهی، ص ۱۹، و صحیفه نور ج ۲۱.
۵. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.
۶. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.
۷. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۹۸.
۸. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.
۹. وصیت نامه سیاسی الهی، ص ۱۸، صحیفه نور، ج ۲۱.

ردیف	موضوع	مهم ترین محورها	مستندات
۴	فضای انتخاباتی سالم	<ul style="list-style-type: none"> - تبلیغات در چهارچوب تعالیم و اخلاق اسلامی - تبلیغات در چارچوب قانون - توهین نکردن به رقبای انتخاباتی - پرهیز از رقابت تفرقه انگیز 	<p>- نصیحتی است از پدری پیر به نامزدهای مجلس شورای اسلامی که سعی کنید تبلیغات انتخاباتی شما در چهارچوب تعالیم و اخلاق عالیه اسلام انجام شود و از کارهایی که با شئون اسلام منافات دارد جلوگیری گردد. باید توجه داشت که هدف از انتخابات در نهایت حفظ اسلام است اگر در تبلیغات، حریم مسائل اسلامی رعایت نشود چگونه منتخب حافظ اسلام می شود^(۱).</p> <p>- گرچه همه حق تبلیغات صحیح برای خود یا کاندیداهای خود یا دیگران را دارند و هیچ کس نمی تواند جلوگیری از این حق نماید. و البته لازم است تبلیغات موافق مقررات دولت باشد^(۲).</p> <p>- باید سعی شود که خدای ناکرده به کسی توهین نگردد و در صورتی که رقیب انتخاباتی به مجلس راه نیافت، به دوستی و برادری - که چیزی شیرین تر از آن نیست - لطمه ای نخورد^(۳).</p> <p>- همه این امور اعتباری و زودگذر است و همه در محضر حق هستیم و آنچه در صحیفه کردار ما ماندنی است اعمال و رفتار ما و آنچه موجب سعادت و جاودانگی ما می شود، صفای معنویت و ثمرات خلوص بندگی است، و ما نباید خلوص عمل و جامعه اسلامی خودمان را به زنگار کدورتها و اختلافات آلوده کنیم و رقابت های انتخاباتی هم هرگز نباید موجبات تفرقه و جدایی را فراهم نماید^(۴).</p>
۵	نظارت و اجرای انتخابات	<ul style="list-style-type: none"> - شورای نگهبان، حافظ مصالح اسلام و مسلمین - خطرناک بودن تضعیف شورای نگهبان - لزوم دقت عمل شورای نگهبان - لزوم دقت عمل مجریان - حرکت انتخابات در مسیر صحیح - برگزاری انتخابات مردم پسند 	<p>- اعضای محترم شورای نگهبان - ایدهم الله تعالی - را که حافظ مصالح اسلام و مسلمین هستند ...^(۵).</p> <p>- من به آقایان هشدار می دهم که تضعیف و توهین به فقهای شورای نگهبان امری خطرناک برای کشور و اسلام است^(۶).</p> <p>- به شورای نگهبان تذکر می دهم که در کار خود استوار باشید و با قاطعیت و دقت عمل فرمایید و به خدای متعال اتکال کنی^(۷).</p> <p>- شما فرمانداران و بخشداران و ... همه تان موظفاید به اینکه در این امر (انتخابات مجلس) دقت کنید که خوب انجام بگیرد، نبادا یک وقت خدای نخواستہ یک تقلبی در کار بیاید^(۸).</p> <p>- شما مسئول این مسئله (انتخابات) هستید هم مسئول کار خودتان و هم مسئول مسئولین دیگری که تحت نظر شما هستند، هستید که جریان انتخابات یک جریان صحیح باشد. هیچ کس در انتخابات بر دیگری مقدم نیست، همه افراد ملت یک جور هستند در انتخابات یعنی همان آدمی که یک کار کوچکی انجام می دهد با آن کسی که در راس همه امور هست در باب انتخابات هیچ با هم فرقی ندارند، این یک رای دارد آن هم یک رای دارد^(۹).</p> <p>- انتخابات جوری باشد که مردم پسند باشد ... یعنی مردم احساس نکنند به اینکه مسئله انتخابات به آن طوری که قانون انتخابات گفته است، به آن طوری که اسلام می خواهد، دارد عمل می شود. عمل مال شماست، قانون یک ثبیتی است که می شود، یک وظیفه ای تعیین می کند، لکن آنی که مهم است در مقام عمل است، مقام عمل جوری باشد که تطبیق بکند با قانون و مردم راضی باشند در عمل ... توجه کنید که اخلاص گرها نباید خرابکاری بکنند ... کسی بیاید مثلاً نزدیک صندوق بخواهد به مردم بگوید به این رای بدهید ... آنجا دیگر جای این حرف نیست که آنجا بایستد و بگوید فلانی خوب است فلانی بد است ... باید جلوگیری بشود، تا ان شاءالله یک انتخابات خوبی داشته باشیم^(۱۰).</p>

۱. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.
۲. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۳۲.
۳. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.
۴. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۲۱۵.
۵. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۸۰.
۶. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۸۰.
۷. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۸۰.
۸. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۰۵.
۹. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۵۲.
۱۰. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۵۲.

ردیف	موضوع	مهم ترین محورها	مستندات
۶	اهمیت مجلس	<p>– مجلس در راس امور</p> <p>– ضرورت تبعیت تمام قوا از مجلس</p>	<p>– یکی از اموری که مطمح نظر آنهایی است که می خواهند این انقلاب را به شکست برسانند قضیه مجلس است، مجلس یک چیزی است که در رأس همه امور کشور واقع است یعنی مجلس خوب همه چیز را خوب می کند و مجلس بد همه چیز را بد می کند.</p> <p>– مجلس شورای اسلامی تنها مرکزی است که تمام قوا باید تابع آن باشند.</p>
۷	ویژگی های مجلس خوب	<p>– محلی برای ساختن اخلاق جامعه</p> <p>– برخورد قانونی، آرام و اخلاقی با متخلف</p> <p>– حرکت در مسیر حل مشکلات اصلی و کلیدی کشور</p> <p>– رد اعتبارنامه عناصر منحرف</p> <p>– پرهیز از دو دستگی در مجلس</p>	<p>– مجلسی که اساس یک کشور است باید محلی برای بحث و ساختن اخلاق جامعه باشد^(۱).</p> <p>– انتقاد و استیضاح حق مجلس است اما برخورد با متخلف با آرامی و طرح مسائل اخلاقی بهتر رفع اختلاف می کند تا با الفاظ نیش دار و مقابله کردن با یکدیگر . . . خودشان را یک واعظ حساب بکنند که می خواهند مردم را موعظه کنند و مردم هم احساس کنند که این آقایان خیر و صلاح آنها را می گویند^(۲).</p> <p>– و ان شاءالله نمایندگان محترم مجلس سنگینی بار مسئولیت و رسالت خود را در این امر خطیر احساس کرده و می کنند و به خوبی دریافته اند که نظام و مردم از آنان چه انتظاری دارند، که باید گفت مجموعه خواسته ها و انتظارات اسلامی مردم از مجلس رفع گرفتاری ها و محرومیت ها و دگرگونی در نظام پر پیچ و خم اداری کشور، از انتظارات به حقی است که باید آنها را جدی گرفت.</p> <p>و نمایندگان محترم مجلس قبل از پرداختن به لوایح و تبصره ها و مواد غیر ضروری به فکر مسائل اصلی و کلیدی کشور باشند و بر اساس اسلام عزیز در کمیسیون ها با طرح قوانین و لوایح به سمتی حرکت کنند که مشکلات اساسی مرتفع و سیاست های زیربنایی کشور در امور فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در راستای کمک به محرومین و رفع استضعاف مدون و به مورد اجرا در آید^(۳).</p> <p>– و از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در این عصر و عصرهای آینده می خواهیم که اگر خدای نخواستہ عناصر منحرفی با دسیسه و بازی سیاسی و کالت خود را به مردم تحمیل نمودند، مجلس اعتبارنامه آنان را رد کنند و نگذارند حتی یک عنصر خرابکار وابسته به مجلس راه یابد . . و از همه نمایندگان خواستارم که با کمال حسن نیت و برادری با هم مجلسان خود رفتار و همه کوشا باشند که قوانین، خدای نخواستہ از اسلام منحرف نباشد و همه به اسلام و احکام آسمانی آن وفادار باشید تا به سعادت دنیا و آخرت نائل آید^(۴).</p> <p>– البته دو تفکر هست باید هم باشد دو رای هست باید هم باشد سلیقه های مختلف باید باشد لکن سلیقه های مختلف اسباب این نمی شود که انسان با هم خوب نباشد . . . اگر در یک ملتی اختلاف سلیقه نباشد این ناقص است . اگر در یک مجلس اختلاف نباشد این مجلس ناقص است. اختلاف باید باشد اختلاف سلیقه اختلاف رای مباحثه جار و جنجال اینها باید باشد لکن نتیجه این نباشد که ما دو دسته بشویم^(۵).</p>

۱. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۵۹.
۲. صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۵۹.
۳. صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۲۱۴.
۴. وصیتنامه سیاسی الهی، ص ۱۸، و صحیفه نور، ج ۲۱.
۵. صحیفه نور، ج ۲۱ ص ۴۷.

ج - پرسش‌ها و شبهه‌هایی که امام خمینی (ره) در بیاناتشان درباره انتخابات پاسخ دادند:

ردیف	عنوان پرسش یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
۱	عواقب دخالت نکردن در سرنوشت جامعه؟	لطمه خوردن اسلام و کشور اسلامی و نسل‌های آینده	- اگر خدای نخواست بر اسلام یا کشور اسلامی از ناحیه عدم دخالت در سرنوشت جامعه لطمه و صدمه ای وارد شود، یک یک تمام ملت در پیشگاه خدای قهار توانا مسئول خواهیم بود و نسل‌های آینده که ممکن است از کناره‌گیری‌های کنونی مورد هزار گونه تجاوز واقع شوند ما را نبخشند.
۲	تمییز بین کسانی که خدمت به اسلام و محرومان را اصل قرار داده اند با دیگران کار مشکلی است؟	اگر با بصیرت و درایت عمل شود، نه	- در هر حال مردم با بصیرت و درایت کاندیداهایی را شناسایی کرده و به سوابق و روحیات و خصوصیات دینی - سیاسی نامزدهای انتخاباتی توجه نمایند. تمییز بین کسانی که در تفکر خود، خدمت به اسلام و محرومان را اصل قرار داده اند با دیگران کار مشکلی نیست.
۳	نیاز مردم به قیام در انتخابات!؟	مردم در انتخابات آزادند	- مردم در انتخابات آزادند و احتیاج به قیام ندارند و هیچ فرد یا گروه و دسته ای حق تحمیل فرد یا افرادی را به مردم ندارند.
۴	مسلمان بودن به تنهایی برای انتخاب کافی است؟	قبول داشتن جمهوری اسلامی از ضروریات است	- اشخاصی را انتخاب کنیم که از هر جهت صالح باشند. مسلمان بودن تنها فایده ای ندارد، باید جمهوری اسلامی را قبول داشته باشد و از مسائل روز اطلاع داشته باشد. سعی کنید مثل مرحوم مدرس را انتخاب کنید. کسانی را که انتخاب می کنید باید مسائل را تشخیص دهند، نه از افرادی باشند که اگر قدرت دیگری تشری زد بترسند، باید بایستند و مقابله کنند.
۵	هدف نهایی انتخابات؟	حفظ اسلام	- نصیحتی است از پدری پیر به نامزدهای مجلس شورای اسلامی که سعی کنید تبلیغات انتخاباتی شما در چهارچوب تعالیم و اخلاق عالیه اسلام انجام شود و از کارهایی که با شئون اسلام منافات دارد جلوگیری گردد. باید توجه داشت که هدف از انتخابات در نهایت حفظ اسلام است.
۶	تقدم افراد به یکدیگر در انتخابات!؟	هیچ کس در انتخابات بر دیگری مقدم نیست	- هیچ کس در انتخابات بر دیگری مقدم نیست، همه افراد ملت یک جور هستند در انتخابات یعنی همان آدمی که یک کار کوچکی انجام می دهد با آن کسی که در راس همه امور هست در باب انتخابات هیچ با هم فرقی ندارند، این یک رای دارد آن هم یک رای دارد.
۷	انتقاد و استیضاح در مجلس!؟	انتقاد و استیضاح حق مجلس است	- انتقاد و استیضاح حق مجلس است اما برخورد با متخلف با آرامی و طرح مسائل اخلاقی بهتر رفع اختلاف می کند تا با الفاظ نیش دار و مقابله کردن با یکدیگر... خودشان را یک واعظ حساب نکنند که می خواهند مردم را موعظه کنند و مردم هم احساس کنند که این آقایان خیر و صلاح آنها را می گویند.
۸	سمت و سوی حرکت مجلس؟	رفع مشکلات اساسی و تدوین سیاست های زیربنایی	- و بر اساس اسلام عزیز در کمیسیون ها با طرح قوانین و لوایح به سمتی حرکت کنند که مشکلات اساسی مرتفع و سیاست های زیربنایی کشور در امور فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در راستای کمک به محرومین و رفع استضعاف مدون و به مورد اجرا در آید.
۹	اختلاف سلیقه در مجلس!؟	اگر در یک مجلس اختلاف نباشد این مجلس ناقص است	- البته دو تفکر هست باید هم باشد دو رای هست باید هم باشد سلیقه های مختلف باید باشد لکن سلیقه های مختلف اسباب این نمی شود که انسان با هم خوب نباشد... اگر در یک ملتی اختلاف سلیقه نباشد این ناقص است. اگر در یک مجلس اختلاف نباشد این مجلس ناقص است. اختلاف باید باشد اختلاف سلیقه اختلاف رای مباحثه جار و جنجال اینها باید باشد لکن نتیجه این نباشد که ما دو دسته بشویم.

د - بررسی بیانات امام خمینی (ره) درباره انتخابات از زاویه آینده نگری:

ردیف	موضوع	محور	مستندات
۱	دخالت نکردن در سرنوشت کشور	تهدید: - لطمه خوردن اسلام و کشور اسلامی ایران - تجاوزهای متعدد به نسل های آینده	- اگر خدای نخواستہ بر اسلام یا کشور اسلامی از ناحیه عدم دخالت در سرنوشت جامعه لطمه و صدمه ای وارد شود، یک یک تمام ملت در پیشگاه خدای قهار توانا مسئول خواهیم بود و نسل های آینده که ممکن است از کناره گیری های کنونی مورد هزار گونه تجاوز واقع شوند ما را نبخشند.
۲	تضعیف شورای نگهبان	تهدید: - به خطر افتادن کشور و اسلام	- من به آقایان هشدار می دهم که تضعیف و توهین به فقهای شورای نگهبان امری خطرناک برای کشور و اسلام است.
۳	برگزاری انتخابات مردم پسند	فرصت: - عمل به قانون و جلب رضایت مردم	- انتخابات جوری باشد که مردم پسند باشد . . . یعنی مردم احساس نکنند به اینکه مسئله انتخابات به آن طوری که قانون انتخابات گفته است، به آن طوری که اسلام می خواهد، دارد عمل می شود . عمل مال شماست، قانون یک ثبتي است که می شود، یک وظیفه ای تعیین می کند، لکن آنی که مهم است در مقام عمل است، مقام عمل جوری باشد که تطبیق بکند با قانون و مردم راضی باشند.